

ajattelu on varteen otettava yritys kohentaa raittiusliikkeen omaa identiteettiä vanhan vakaumusajattelun näivettyessä historialliseksi jäänteeksi ja haittavaliusajattelun uhatessa sulautua osaksi yleistä ”terveysdiskurssia”.

Päihtymysfilosofia on luonteeltaan normatiivista kuten kaikki ihmisten elintapoja muuttamaan pyrkivä ajattelu, mutta haitta-ajatteluun verrattuna se on sitä avoimesti ja ”iloisesti”. Sen ongelma on siinä, miten idea muutetaan käytännön toiminnaksi. Kunnallisen raittustoimen ja järjestöjen tempaukset ja yleisötapahumat — koko päih-teettömän vaihtoehtotoiminnan laaja kirjo (Piispa & Kirsi 1986, 45—47) — ilmentävät luonnollisesti osaltaan tätä ajattelutapaa. Kulttuurisen raittiusnäkemysen ”pointti” on kuitenkin se, miten saadaan ihmiset pohtimaan suhdettaan päihitteiden käyttöön omissa arkisissa ympyröissään, eikä pelkästään vapaa-aikana, erillisen raittiusliikkeen julkisuuden puitteissa. Tähän mennessä koetelluin toimintamuoto ovat Raitis helmikuu ja lokakuu -kampanjoihin liittyvät juomalakot. Kokemukset niistä lienevät pääosin rohkaisevia. Päihtymysfilosofian

vieminen käytäntöön edellyttää erilaisia ruohonjuurita-son yhteisöjä: ne voivat paremmin kuin etäisiksi koetut raittiustyöorganisaatiot auttaa ja tukea ihmisiä raittiiman elämäntavan etsimisessä. Haastattelemistamme kansalaisjärjestöistä tuskin kovinkaan moni olisi kuitenkaan tällä haavaa valmis lisäämään nimensä perään Juha Partasen ehdottamaan ”R:ää”.

Kirjallisuus

Maksimainen, Tero: Kaksinaismoraali lisää alkoholi-ongelmia. Helsingin Sanomat 5. 11. 1986

Partanen, Juha: Suuntana yhteisraittius? Alkoholipoli-tiikka 51 (1986): 5, 299

Piispa, Matti & Kirsi, Tapio: Raittiustyön muodot ja merkitykset. Tutkimus lehdistön raittiuskirjoittelusta. Vammala 1986

Saari, Kari: Paternalismi vai liberalismi? Alkoholipoli-tiikka 51 (1986): 5, 296—299.

Tapio Kirsi

Suomalainen sielunpila

Hannu Kankaanpää

As. Oy Pieni hiljaisuus

Lasi pamahti
kuin bodajaan sääriluu.

Siinä mä seisoin, ja huusin
kuin susi
kadotettu lammas,
taivas verestä makea —

Tai musta kuin ämpäripohja
lapsuuden uudenvuodenyönä,
eikä kaverit uskoneet.

Mä huusin että ketjut lensi!

Piha kallistui
kuin karuselli
läpi vuosien
videon,
ja talkkari väänsi numeron
nolla eteen —

Päin hiljaisuutta
lehtien Eurooppa kahahti
kuin putoava viitta:

sirpaleet
tietävät.

